

Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60 České Budějovice

Název materiálu: Vyprazdňování moči – cévkování ženy

Autor materiálu: Mgr. Hana Rybáková
2012

Datum (období) vytvoření: 23. 9. 2012

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Sada: OS2

Předmět: Ošetřovatelství, 2. ročník

Číslo DUM: 20

Tematická oblast: Fyziologické funkce

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 8. 10., 9. 10. 2012

Ověřující učitel: Bc. Irena Sklenářová, Mgr. Lenka Čoudková, Mgr. Barbora Sedláčková

Třída: ZDA 2. B

Popis způsobu použití materiálu ve výuce: Výuková elektronická prezentace slouží jako podpůrná a názorná pomůcka výkladu učitele. Seznamuje žáky se zásadami a postupem při cévkování ženy. Prezentace výstižně a názorně zachycuje výklad učitele, který si žáci zaznamenávají do sešitu a využívají při domácí přípravě. Materiál obsahuje zpětnou vazbu ověřující pochopení nové látky v podobě závěrečného snímku s otázkami k opakování tématu.

Tento výukový materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VYPRAZDŇOVÁNÍ

MOČI – CÉVKOVÁNÍ ŽENY

CÍL: ŽÁK

- vysvětlí pojem cévkování
- vyjmenuje účel cévkování
- vyjmenuje druhy cévek a jejich použití
- vyjmenuje zásady při cévkování ženy

CÉVKOVÁNÍ

Je zavedení sterilních cévek do močového měchýře.

ÚČEL:

- Odebírání moči z MM, pokud se pacient nemůže sám vymočit.
- Odebírání vzorku sterilní moči na bakteriologické vyšetření.
- Zavedení permanentní cévky, aby se zabránilo pomočování.
- Vypláchnutí a zjištění reziduální moči v MM.
- Zavedení léčebné látky do MM.
- Při inkontinenci.

CÉVKOVÁNÍ

TYPY CÉVEK:

K cévkování se používají katétry, které jsou označeny čísly určujícími obvod a průměr, např. Ch=14 (ch = charrierovala stupnice).

CÉVKOVÁNÍ

K jednorázovému zavedení se používá:

- Nelatonův katétr – používá se u dětí a žen
- Thiemannův katétr - používá se u mužů
- Folleyův katétr – k permanentní katetrizaci

CÉVKOVÁNÍ

Druhy cévek

CÉVKOVÁNÍ

Jednorázové cévkování ženy

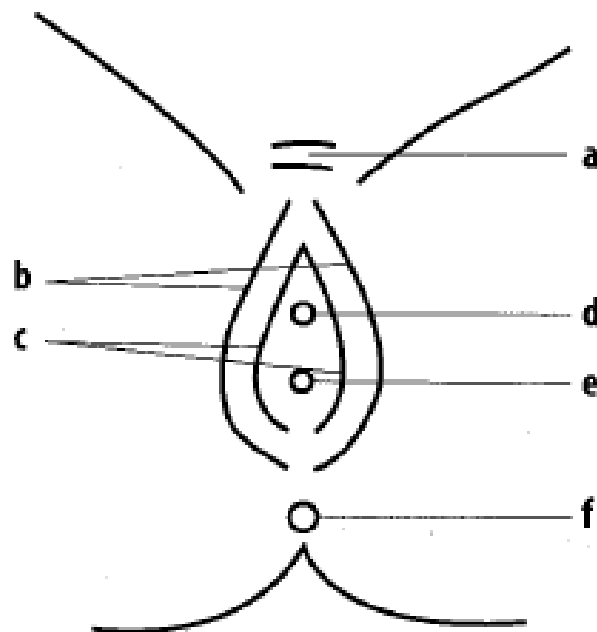
Zásady:

- Výkon provádět asepticky.
- Cévky musí být sterilní.
- O výkonu s nemocnou předem hovoříme.
- Zavedeme-li cévku do pochvy, nebo porušíme-li sterilitu cévky, ihned ji vyměníme za sterilní.
- Moč na bakteriologické vyšetření odebíráme do sterilních zkumavek.

CÉVKOVÁNÍ

Jednorázové cévkování ženy

- ANATOMIE RODIDEL

- a – spona stydká
- b – velké stydké pysky
- c – malé stydké pysky
- d – zevní ústí močové trubice
- e – poševní vchod
- f – konečník

CÉVKOVÁNÍ

Jednorázové cévkování ženy

POMŮCKY:

CÉVKOVÁNÍ

Jednorázové cévkování ženy

POMŮCKY:

- Sterilní krátké cévky
- Sterilní tampony
- Dezinfekční roztok
- Emitní misky, čtverce buničiny, sterilní rukavice, sterilní zkumavku, podložku pod nemocnou, podložní mísu

CÉVKOVÁNÍ

Jednorázové cévkování ženy

POLOHA NEMOCNÉ:

- Na zádech s pokrčenými koleny oddálenými od sebe.

CÉVKOVÁNÍ

Jednorázové cévkování žen

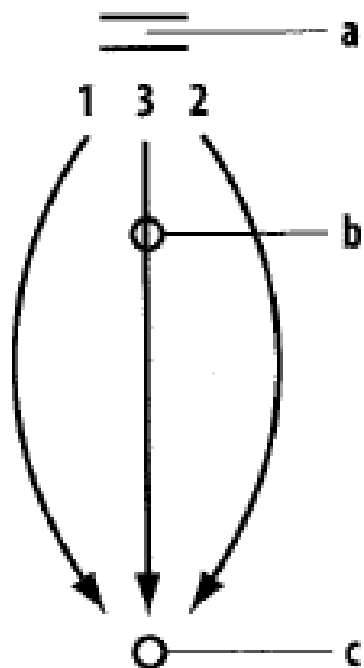
PŘÍPRAVA NEMOCNÉ:

- Vysvětlíme účel výkonu.
- Nemocnou uchráníme před pohledy spolupacientek.
- Žena má mít předem omytá rodidla.

CÉVKOVÁNÍ

Jednorázové cévkování ženy

- SCHÉMA DEZINFEKCE RODIDEL:

a – spona stydká

b – zevní ústí močové trubice

c – konečník

1, 2, 3 – označení pořadí použitých tamponů

CÉVKOVÁNÍ

Jednorázové cévkování ženy

POSTUP:

- Výkon může provádět sestra sama, doporučuje se výkon provádět ve dvou.
- Před výkonem si umyjeme ruce.
- K rodidlům přistavíme velkou emitní mísu na zachycení moči, nebo ženu posadíme na mísu.

CÉVKOVÁNÍ

Jednorázové cévkování ženy

POSTUP:

- Nasadíme si sterilní rukavice.
- Asistující sestra podá 3 sterilní tampony namočené v dezinfekčním roztoku.
- První sestra levou rukou rozhrne labia majora a pod nimi uložené labia minora a oboje povytáhne směrem nahoru ke stydké sponě tak, aby bylo dobře vidět zevní ústí močové trubice.

CÉVKOVÁNÍ

Jednorázové cévkování ženy

POSTUP:

- Okolí trubice a vlastní ústí močové trubice postupně dezinfikujeme sterilními tampony vždy ve směru od spony stydké ke konečníku.
- Asistující sestra podá sterilní Nelatonův katétr do pravé ruky sestře provádějící výkon, která cévku šetrně zavede do močového měchýře.

CÉVKOVÁNÍ

Jednorázové cévkování ženy

POSTUP:

- Pokud odebíráme moč na bakteriologické vyšetření, první proud moči necháme odtéct a zachytíme tzv. střední proud moči do zkumavky.
- Čtvercem buničiny lehce osušíme rodidla od spony stydké ke konečníku.

CÉVKOVÁNÍ

Jednorázové cévkování ženy

ÚKLID POMŮCEK:

- Jednorázové pomůcky uložíme do příslušného kontejneru.
- Ostatní pomůcky dekontaminujeme, umyjeme, vydezinfikujeme a uložíme na místo.
- Zkumavku s odebranou močí řádně uzavřeme, označíme a zajistíme transport do laboratoře.

OPAKOVÁNÍ

1. Jaké znáte druhy cévek?
2. Jaké připravíte pomůcky k cévkování ženy?

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ:

KELNAROVÁ, Jarmila a kolektiv. *Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty – 2.ročník*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2009. ISBN 9788024731056.

Obrázky

1. – 4. Vlastní tvorba